

Sexuologický ústav 1. lékařské fakulty UK a VFN

Přednosta: Doc.MUDr.Jaroslav Zvěřina,CSc.
Apolinářská 4, 128 08 Praha 2 tel/fax: 224968233
E-mail: sexuol@lf1.cuni.cz

V Praze 31.5.2009

Erika GERLOVÁ: Pachatelé a formy sexuální agrese u obyvatel České republiky

Doktorská dizertační práce - posouzení

Práce analyzuje údaje, které o agresivním chování, souvisejícím s pohlavním životem uvedli muži a ženy v průzkumu sexuálního chování reprezentativního vzorku české populace. Ke standardním dotazníkům bylo přidáno několik otázek ve vztahu k sexuální agresi. Výsledky byly pak statisticky zpracovány.

Práce má rozsah 222 stránek, obsahuje více než sto černobílých tabulek. Grafické zpracování a úprava jsou pečlivé.

V teoretické části autorka podrobně rozebírá dostupnou českou i světovou odbornou literaturu k problému agrese, zejména pak agrese sexuální. Zmiňuje také sexuálně agresivní chování u žen a v homosexuálních dvojicích.

V empirické části jsou pak analyzována data souboru 77 mužů, kteří v dotazníku uvedli, že někdy nutili nějakou ženu k sexu. Většina těchto mužů (67%) nutila ženu k vaginálnímu koitum, něco méně než polovina k felaci, 16% k análnímu koitum. Ve srovnání s některými zahraničními studiemi se výskyt sexuálních agresorů v českém souboru zdá nízký (7,7% proti údajům i více než 25% v různých publikovaných souborech obecné populace). Snad je to tím, že Česko tradičně patří ke státům s nižší frekvencí sexuálně agresivních deliktů.

Nízký byl také počet žen, které uvedly, že někdy nutily muže k sexu (N=11 z jednoho tisíce respondentek).

Muži, kteří přiznávali sexuální agresi, byli promiskuitnější a měli častěji sexuální styky s náhodnými (anonymními) partnerkami. Tito muži byli také liberálnější ve svých postojích, a ve vztahu k sexu méně odpovědní. Nevykazovali problémy ve vztahu ke komerční erotice.

Autorka konstatuje, že v budoucnu by měla být věnována větší pozornost sexuální agresi žen. Ženy jsou stále, a to na základě většinových zkušeností, nahlíženy téměř výhradně jen jako oběti či potencionální oběti sexuální agrese.

Práce čerpá z bohatého přehledu české i zahraniční literatury. Citace jsou přiměřené a aktuální, tabulky přehledné.

Kritické připomínky:

Název práce hovoří o "pachatelích", což není přesné. Autorka se zabývá lidmi, kteří v anonymním dotazníku připustili, že se někdy sexuální agrese dopustili. Ne tedy pachateli definovaných deliktů.

Data, získaná anonymním dotazováním v rámci obecnějšího výzkumu, je třeba hodnotit opatrně. Také ve vztahu k jiným podobně zaměřeným studiím, které mají spíše orientační, než specificky zaměřený koncept.

Práce je velmi zajímavým pojednáním o problematice role agrese v sexuálním životě běžné české populace. Může být velmi dobrým východiskem pro další, specifickěji zaměřené studie. To se týká třeba vztahu sexuální agrese ke stabilitě manželství, sexuální agrese u žen a sexuální agrese homosexuálních dvopojic.

Práce svým rozsahem a zpracováním dokládá, že autorka má předpoklady k samostatné vědecké práci a k udělení titulu "PH.D.".

Doc.MUDr.Jaroslav Zvěřina, CSc.